

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ІННОВАЦІЙНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОКРЕМІ СКЛАДОВІ ЗБАЛАНСОВАНОЇ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ

Радогуз С.А.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

В сьогоденні існує велика кількість моделей, направлених на зв'язок стратегії з оперативною діяльністю компанії. Найбільшої популярності набула збалансована система показників (ЗСП) Д. Нортон та Р. Каплана. Про унікальність даної моделі почали говорити з моменту першої їх публікації в 1992р. Концепція ЗСП поряд з традиційними системами управління включає в себе нефінансові показники, що розглядаються в кількох взаємопов'язаних перспективах: «Фінанси», «Клієнти», «Процеси», «Навчання та розвиток». ЗСП переводить місію і загальну стратегію компанії в систему чітко поставлених цілей і завдань, а також показників, що визначають ступінь досягнення даних установок. Таким чином ЗСП об'єднала практично всі аспекти діяльності компанії в одну лаконічну та легку для розуміння модель. Та як будь-яка інша концепція ЗСП розвивалася. В ній почали виділяти додаткові перспективи. Найважливіші серед них: «Інновації» та «Персонал».

Інноваційний розвиток компанії став однією із характеристик розвитку сучасного суспільства, що дозволяє привернути увагу клієнтів, створити додатковий грошовий потік. Таким чином інноваційний капітал є однією із складових ринкової вартості підприємства. Включення інноваційної складової в ЗСП сприяє підвищенню вартості компанії. Особливе значення дана перспектива набуває в машинобудуванні, де інноваційна діяльність є ключовим фактором успіху.

Не менше значення в формуванні вартості компанії має інтелектуальний капітал підприємства, основною складовою якого є людський капітал, тобто персонал підприємства. В основі створення даної перспективи лежить розуміння ключової важливості персоналу для досягнення стратегічних цілей підприємства, бо саме люди і створюють вартість компанії.

Таким чином, якщо підприємство функціонує на стабільних ринках, з низькою динамікою змін – їй достатньо класичної моделі ЗСП. Проте інноваційно-орієнтованим та динамічним підприємствам варто звернути увагу на дві додаткові перспективи ЗСП.